

Preek ds. T.J. Keegstra – H.C. Zondag 47

Ps. 146 : 1, 2, 3, 8

Gez. 5 : 2

Ps. 104 : 1, 9, 10

Ps. 34 : 1, 2, 7, 8

Ps. 42 : 1, 3 en 7

Lezen: Johannes 17

Tekst: H.C. Zondag 47

Gemeente van de Here Jezus Christus,

Door zijn naam bekend te maken heeft Vader zich kwetsbaar gemaakt. Er kan nu van alles gebeuren met die naam. Je kunt hem belijden maar ook hem zo gebruiken dat Vader beledigd wordt. Wat is er al niet een kwaad gesticht 'in de naam van God'! Wat is en wordt er ook niet gesold met zijn naam. Hij wordt gelasterd en gevloekt, verzwegen en dood gezwegen. Velen bannen hem als niet noemenswaard de wereld uit.

Denk niet dat dit Vader onverschillig laat. Hij trekt het zich persoonlijk aan. Wie aan die naam komt, komt aan Hem! Want Hij is zijn naam! Misbruik, laster en verzwijging zijn een aantasten van Hem zelf! En dat neemt Hij niet.

Vader is gebrand op zijn naam. En daar moeten wij als zijn kinderen alert op zijn. Niet voor niets heeft de Here Jezus de heiliging van Vaders naam als eerste punt op de agenda van ons bidden gezet. En zelf is Hij om die heiliging naar het kruis gegaan. Daar heeft Hij voor onze lastering en verguizing met zijn bloed betaald.

Zo zijn wij verlost. Maar dan is er toch alle reden om ons voor Vaders naam in te zetten! Daarom zegt de Here Jezus: bid: Vader uw naam worde geheiligd. Di: geef dat uw naam onze eerste zorg mag zijn.

Ik vat de tekst zo samen: de bede dat Vaders naam onze zorg mag zijn. We vragen daarmee om een leven:

1. Uit de verlossing
2. Naar de Schriften
3. Tot eer van Vader

1. "Uw naam worde geheiligd." Dat kan een beleefdheidsformule lijken. We wensen Vader toe dat er in de wereld veel eerbied voor zijn naam gevonden mag worden.

Op zich is dat ook een zinvolle wens. Maar intussen gaat het om veel spannender dingen. Dat blijkt uit het Grieks. Daar is het niet een wens, maar een bevel: Uw naam moet geheiligd worden.

Alleen moet u dit niet als een uitdaging zien. Zo op de manier van: HERE, zorgt U er alstublieft voor dat uw naam geheiligd wordt. Als God dat zou doen, zag het er niet best uit voor ons! Israël heeft dat ondervonden toen het de HERE uitdaagde door om de vleespotten van Egypte te roepen. Hij gaf toen kwakkels maar meteen daarna sloeg Hij het volk met een zware slag. (Num. 13) En als later koning Jerobeam zijn positie vergeet door op te trekken tegen Juda, slaat de HERE hem zó dat 500000 soldaten sneuvelen. (2 Kon, 13)

Ik denk aan wat Ps. 76 zingt: "Gij, geducht zijt Gij. Wie kan bestaan voor uw aangezicht wanneer uw toom ontbrandt?" Als je dat weet dan pas je er voor op om Vader uit te dagen. Je gaat dan juist een appèl op Hem doen of Hij zo in je leven wil werken, dat daarin zijn naam groot wordt.

En daar is alle reden voor. Want de HERE is een heilig God! Nee, dat is niet, wat men er wel van maakt, dat Hij zonder zonde is. Of dat Hij afgezonderd is van en verheven boven die zonde. Heilig en zonde zijn twee. Ook voor de zondeval was God al heilig.

Heilig wil zeggen: Bij al wat Hij doet, zoekt de HERE Zichzelf. Zijn leven gaat op in zelfverheerlijking. Toen Hij de wereld schiep, en daarbij ons, deed Hij dat niet om ons maar om zijn zelfverheerlijking. "Alles wat adem heeft, love de HERE." Dáárom ging het.

Dat was ook de zin van Adams leven. Hij was heilig, d.i.: met al wat hij was en deed, met zijn hart en zijn handen, met zijn bewuste en zijn onbewuste leven, met alles leefde hij voor de HERE. Al wat in en aan hem was, loofde de HERE.

Maar door de zonde drong adam de naam van God weg uit zijn leven. De lofzang verdween. Hij werd onheilig: Hij ging leven voor zichzelf. Wat waren de gevolgen verschrikkelijk! Adams leven werd dor en doods. Net als bij een diamant die in een donkere kast wordt gelegd. Daar flonkert hij niet en schittert niet, want er is geen licht in die kast. Een diamant kan alleen schitteren in het licht.

Zo is het ook met ons. Toen door de zonde ons leven werd losgemaakt van God verdween het licht van Gods naam. Ons leven werd. om zo te zeggen, opgesloten in de kast van Gods vloek. Daar bloeit het misschien nog even na maar het heeft zijn zin verloren. De dood gaat heersen.

Door de zonde is ons bestaan een zinloze tragedie geworden. Het samenspel van de volken, de geslachten, de maatschappijen, de rassen, de naties is als een raadsel, waarin wij wandelen. Wat leven is, weten we niet meer. Ook niet wat denken is. Of wat de ziel is. Of wat het verband is tussen lichaam en geest. En van wat er in de wereld gebeurt, van de wereldhistorie begrijpen we de zin niet meer. Het is allemaal onzin geworden. IJdelheid, zegt Prediker. IJdelheid der ijdelheden!

Zelfs wordt vandaag de dood tot de zin van het leven verklaard! We worden geboren om te sterven, zegt men dan. De dood hoort er helemaal bij. En de angst voor de dood zou de drijfveer van ons leven zijn. De verklaring van ons leven.

Kijk, in die wereld heeft de HERE ons weer zijn naam bekend gemaakt. In de zinloosheid van ons bestaan doet Hij de boodschap horen van zijn vergevende liefde in de Here Jezus. Dat betekent bevrijding. Ons leven krijgt zijn verloren zin terug! Want door zijn kruis heeft de Here dat leven weer verbonden met God. Daardoor kan het weer stralen onder de gunst van God.

Ons leven heeft weer zin. Zelfs in onze verdwaasde wereld! Het heeft weer zin als we blij zijn of verdriet hebben. Als we gezond zijn en werken mogen. Maar ook als er geen werk meer is. Of als ons leven geknakt is door ziekte of invaliditeit. Want dank zij die verlossing kan de oude paradijsroeping weer worden vervuld: "Dat zij allen de naam van de HERE loven. Want zijn naam alleen is verheven. Zijn majesteit is over hemel en aarde."

Daarom vragen we hier. "Uw naam worde geheiligd.", dat is: Geef, Vader, dat niet onze zaakjes maar dat uw naam bij ons op de eerste plaats komt. Dat we met alles die naam weer verheerlijken! Dat is toch om veel te bidden, broeders en zusters, jongens en meisjes. Want waar zijn we vol van? Is het niet vaak onze welvaart, ons loon, de belastingheffing, ons huisje, ons tuintje?

Waar draait het bij jullie om, jongelui? O, je weet misschien alles van de Top 50. Of van het TV - en sportgebeuren. Maar weet je ook alles van de HERE? Ben je zó vol van Hem dat je helemaal voor Hem leven wilt?

Wat ontbreekt daar nog veel aan! Bij jullie. Bij ons allemaal. Terwijl we zo rijk verlost zijn! In verkiezend welbehagen heeft de HERE met ons zijn verbond gesloten! Daardoor mogen we 'in Christus geheiligd' zijn: in Hem aan God gewijd om zijn lof te verkondigen! Dan kan het toch ook niet anders? Dan moet toch je leven vol zijn van Hem?

Hoe rijk stralen de deugden van Gods goedheid, barmhartigheid en gerechtigheid niet over ons leven uit. Is dat niet om de HERE in al zijn werken te heiligen, te roemen, te prijzen?

Dat zijn 3 woorden met ieder een eigen betekenis. Heiligen is: Net zo voor de HERE gaan leven als Hij leeft voor Zichzelf. Zijn eer zoeken. Maar hoe?

Doordat je gaat roemen in Hem. Dat is: Je gaat hoog opgeven over God zoals bij iemand die veel voor jou is gaan betekenen. Dan zeg je - met de duim omhoog-: Dat is zen leraar. Of: Mensen, ik heb zen dokter. Je geeft hoog van hen op. En je beveelt hem een ieder aan.

Kijk zo ga je ook opgeven van de HERE. Zen God is Hij. Echt om te dienen. Je wilt daarom ook alle mensen wel bij Hem brengen. Je gaat getuigen van Hem. Evangeliseren word je een lust. En in heel je leven laat je de verlossende kracht zien van God.

Je gaat Hem ook prijzen. Je mond gaat zingen tot zijn lof. Zelfs door psalmen in de

nacht. Zoals de dichter van Ps. 42. Wat zat hij in de moeite! Ballingschap. Spotters die hem treiterden om zijn Godsvertrouwen. Toch zong hij: "Ook al treft u smaad en spot, uw Verlosser is uw God. Hoop op Hem en zie naar boven. Ik zal God, mijn God weer loven!"

Kijk, dat vragen we hier: Uw naam worde geheiligd. Dat is: Vader, maak ons zo vol van U dat we niet meer de dingen van de wereld maar U zoeken: uw naam, uw eer. Doe de diamant van uw verlossing zo in ons leven schitteren dat de mensen U zien. Zelfs als uw hand zich in verdrukkingen opent!

Zo te bidden is niet gemakkelijk. Je bidt er mee in tegen jezelf en tegen je eigen vlees. Toch is het geweldig. Dat je weer gaat bidden: Vader, leer me opkomen voor uw naam!

We zijn vertrouwd met de gedachte dat Gods naam er voor ons is. We vertrouwen op die naam. We zingen dat hij een sterke toren is. "De rechtvaardige ijlt daarheen en is onaantastbaar", zegt Spr. 18.

De Here Jezus leert ons hier in feite het omgekeerde bidden. Of God ons wil helpen dat wij opkomen voor zijn naam. Dat we beschermers zijn van die naam. Omdat Hij ons nodig heeft? Hij heeft niets en niemand nodig. Toch zegt de Here Jezus: Bid aldus: "Uw naam worde geheiligd."

Waarom? Omdat Vader Zich verlustigen wil in ons. Hij wil de paradijsglorie weer bij ons zien. Daarvoor verloor Hij ons: dat we weer zorg hebben voor zijn naam. En dat het ons pijn doet als men die naam bekladt en verdacht maakt. Of hem tart en doodswijgt. Dat we dat niet hebben kunnen. En ook niet dat je zelf nog zo weinig opkomt voor die naam. Dan ga je toch ook bidden: Geef, Vader, dat dit anders mag worden. Maak me zo vol van U dat ik in al mijn werken U zal heiligen, roemen en prijzen.

2. Dat is het tweede: We vragen hier om een leven naar de Schriften. Want het is u al wel duidelijk waarom de catechismus zo'n nadruk legt op het kennen van God: Geef dat wij u naar waarheid kennen. Immers, hoe wil je Gods naam heiligen, roemen en prijzen, als je Hem niet kent?

Men beweert vandaag dat ieder mens op de één of andere manier nog wel in God zou geloven. Ook de Mohammedaan, de Boeddhist en de Hindoe. Ze kennen God wel niet als de God en Vader van de Here Jezus maar ze dienen Hem wel. Buiten het christendom zou er nog zoiets zijn als een ingeschapen Godskennis. Je zou daarvan in de wereld voorbeelden vinden waar van je stijl achterover slaat.

Maar zo is het niet. De god in wie die mensen geloven, is en blijft een god met een kleine 'g' en niet de God van de Bijbel. Ze missen de ware Godskennis. Daarom heiligen ze ook de naam van de HERE niet.

Maar soms ontbreekt die ware kennis ook bij ons. We denken dan bv. dat God zo goed is dat Hij alles wel goed vindt. Ook die zonde waarmee je niet breken wilt. Anderen zijn hun leven lang bang voor God. Want wat zijn er nog een zonden! Zou Hij die allemaal willen vergeven?

We leven nog zo vaak bij een 'beeld' van God. Op de manier van: Ik denk, ik meen, ik voel, ik veronderstel dat God zo is. Dus zal Hij dit wel goed vinden en dat verkeerd. Maar zo kennen we Hem toch niet. En we kunnen zijn naam niet heiligen. Want daar is ware kennis voor nodig.

Alleen moet u dat dan niet zien als een van buiten geleerd lesje. Inderdaad, er moet veel geleerd worden. Gods volk vergaat als het geen kennis heeft, zegt de Schrift. Het hoofd moet er bij! De Bijbel kan echt niet een gelegenheidsboek zijn. Je leest er uit aan tafel: vroeger 3x. Nu 2x. En heb je het extra druk dan zelfs 1x misschien. Als dat bij u de gewoonte is, dan zit u goed fout. Want wie met de bijbel, en dus met de HERE, vertrouwd wil raken, heeft daar zeker een mensenleeftijd voor nodig. Ware christenen kennen geen vrijetijdsprobleem. Ze hebben ook niet alle tijd om voor de beeldbuis te zitten. En jullie, jongens en meisjes, mogen best genieten van je jeugd. De Bijbel leert dat duidelijk. Maar niet ten koste van de catechisatieles!

Kennis is ook iets van het hoofd. Maar dan zo dat dit hoofd wordt geleid door het hart. God kennen is: Hem erkennen. Hem belijden. Hem nazeggen wat Hij ons in zijn Woord heeft voorgezegt. Om die kennis zullen we bezorgd moeten zijn. Zoals de Here Jezus dat was in Joh. 17: "Ik heb uw naam geopenbaard aan de mensen die Gij Mij gegeven hebt."

Want, zegt Hij: "Dit is het eeuwige leven dat zij U kennen en Jezus Christus die U gezonden hebt." En daarom, Vader: "Heilig in uw Waarheid. Uw Woord is de waarheid." Vader, bind hen dat Woord op het hart.

Houdt dat vast, broeders en zusters. En jullie, jongelui. Deze bede wordt veel gebeden. In oecumenische wijdingsdiensten en kerkdiensten wordt ze in spreekkoren opgezonden. Maar tegelijk wordt de Bijbel ontkracht en teruggedrongen. Je kunt de Bijbel niet zonder meer aanvaarden, zegt men dan. Wat hij bv. zegt over schepping en de verzoening, of over de godheid van Christus, daarin moet je elkaar vrijlaten. Anders raak je verdeeld. Terwijl Jezus in Joh. 17 gezegd heeft dat we één moeten zijn.

Ja, maar dan wel één in waarheid! Heilig hen in uw waarheid. We moeten het van de Bijbel hebben! En dat bidden we hier, "Uw naam worde geheiligd, is: Vader, bind me uw Woord op het hart. Een kind van God is er niet tevreden mee dat zijn kennen van Vader maar zo-zo is. Hij wil Vader steeds meer en beter leren kennen. Verkeerde beelden moeten verdwijnen. Je wilt Hem kennen zoals Hij is. En hoe lukt je dat anders dan door zijn Woord?

Denk eens aan het dagelijkse leven met zijn ups en downs. De catechismus zegt dat we God in al zijn werken moeten heiligen, roemen en prijzen. Dat 'al' heeft de nadruk. D.w.z.: we moeten de HERE niet alleen prijzen als Hij zijn scheppersglorie toont in de natuur. Of als Hij met uitreddingen komt. Dat is te doen. Maar gebeurt het ook wanneer het met ons niet goed gaat? Is ons leven in die situaties altijd al een lofzang op Hem?

Maar de Bijbel weet ook van psalmen in de nacht. Die zing je niet zo maar. Dat kost veel strijd en moeite soms. Je moet er vrede mee krijgen. Met die ongeneeslijke ziekte, met die tegenslag. Of als Vader iemand wegneemt die je niet missen kunt. Dan is er zoveel te dragen, en is er zoveel geweest.

Daar zijn we echt niet 'zo maar' mee klaar. Wat zijn er nog een 'waaroms'. Soms is er ook regelrechte opstand tegen God. Terwijl Hij verwacht dat we zijn naam heiligen, roemen en prijzen! Ook in zulke momenten mag de diamant van zijn naam niet verduisteren. Zeker voor je burens niet!

Uw naam worde geheiligd. Dat is niet goedkoop. Gods woorden zijn nooit goedkoop. Hij wil ook dan dat we er uit en er door komen. En dat kan! Door wat de Here Jezus heeft gedaan voor ons. Hij is, ik weet niet hoe diep, voor ons er onderdoor gegaan aan het kruis. Maar Hij bleef Vaders naam hoog houden.

Voor ons! Want hoor maar wat Hij bidt in: "Vader, Ik heilig Mijzelf voor hen, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in waarheid." Ik voor hen! En daarom: Wij door Hem. Zo kunnen we roemen. Zelfs in verdrukkingen!

Dus moeten we juist daarom deze bede maar veel bidden, broeders en zusters, jongens en meisjes. Dan geeft Hij kracht om te blijven staan voor de glorie van Vaders naam. Héél ons leven lang.

3. Dat is het derde: We vragen om een leven tot eer van God.

Ja, want denk niet dat Vader genoeg neemt met zondagschristendom, die alleen op de zondag mooi en vroom praten en psalmen zingen. Vader zoekt zijn lof in het leven van iedere dag! Het zingen op de zondag moet zijn echo vinden op de maandag. En ook nog op de zaterdag. Midden in de week is het het meest echt.

Het leven voor de HERE geldt voor heel de lengte, breedte en diepte van ons leven. In voor - en tegenspoed. Als je het druk hebt en als je werkloos bent. In je gezonde dagen en bij ziekte. Als je jong bent of ook oud en gebrekkig. Ik zal de HERE loven mijn leven lang. Mijn God psalmzingen terwijl ik nog ben.

Dus komt alles er op aan. Te beginnen met onze gedachten. Als we net zo denken als de wereld dan wordt Vaders naam gelasterd. En wat doen we dat nog vaak: denken als de wereld. Vooral als het gaat over geld en goed. Over voordeel en uitkeringen. Over bezuiniging en belastingontduiking.

Vergeet nooit dat ook onze gedachten niet tolvrij zijn. Vader ziet ze. En onze burens en collega's ook! Ze hebben meteen door hoe we denken over de dingen van alle dag.

Ze letten er ook op wat we zeggen over de mensen en de dingen, over de kerk en over God. Ze zijn er op gespist te horen wat er wordt beweerd en gesuggereerd en gelogen door ons.

En vergeet dan vooral onze werken niet. Als die niet geheiligd zijn door de Geest dan beledigen ze de naam van God. O, wat wordt die naam nog gelasterd door wat we doen. Het is om van te huilen soms. En de buitenwacht ziet het. We worden geducht in de gaten gehouden! Op de zondag en in de week. In de buurt. Op je werk. Ook in je vakantie.

Men zegt dan: Van die christenen moet je het maar hebben. Daarmee spreekt men niet slechts kwaad van ons maar vooral van God. Dat dienen van God maakt je dus ook niet beter. Zie maar hoe zij net zo mopperen en schelden en stelen en scheiden en zondigen als wij.

Pas daar voor op. Gods naam is te hoog dan dat wij hem door ons leven naar beneden mogen halen. Vader heeft daar meer verdriet van dan wanneer de wereld Hem lastert. Hij heeft ons duur gekocht. Daarom rekent Hij er op dat ons leven helemaal voor Hem zal zijn.

Dat is een inspannende opdracht. Ook een heel fijne. Want het betekent dat ons leven weer zin heeft. Onze voeten staan in principe weer in het paradijs. Daar heeft God voor gezorgd door zijn eigen Zoon te geven. Dan kan het ons toch nooit te veel kosten, broeders en zusters, jongens en meisjes. Je gaat dat juist fijn vinden. Want wat is er fijner dan die geweldige Vader blij te maken?

Daarom bid je ook telkens weer: Vader, uw naam worde geheiligd. Het wordt ook een bede van verlangen dat Gods paradijs maar gauw komen zal. Wat zal dat geweldig zijn! Geen zonde meer. Geen ziekte meer. Geen ellende meer. Maar echt bevrijdingsfeest: Bruiloftsfeest!

Amen.